

**DOPRAVA
A MOBILITA**
výzkumný tým

Databáze nástrojů zvyšování atraktivity VHD

ATRAKTIV: Možnosti zvyšování atraktivity užívání veřejné hromadné
dopravy (CL01000190)

MD ČR 20. 2. 2025

UNIVERZITA J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM

STEM MARK

T A
Č R

- Databáze nástrojů zvyšování atraktivity VHD

Aktivity 1 a 2

Aktivita 1

Analýza nástrojů zvyšování atraktivity veřejné hromadné dopravy v **ČR** - zkušenosti s nástroji v ČR

Aktivita 2

Analýza nástrojů zvyšování atraktivity veřejné hromadné dopravy v **zahraníčí**

- **Databáze nástrojů zvyšování atraktivity VHD**

CÍL

- **analýza současně využívaných nástrojů** pro zlepšování služeb veřejné hromadné dopravy a zvyšování **její atraktivity pro uživatele**
- opatření existující **v ČR i opatření ze zahraničí**, celkem min. 20
- komparace nástrojů dle řady **kritérií**
 - dopady opatření
 - specifika implementace a fungování
 - technická, ekonomická a organizační kritéria
 - náročnost zavádění

- **Databáze nástrojů zvyšování atraktivity VHD**

VÝSTUPY

- Specializovaná **databáze** s tzv. **kartami opatření** – několikastránkovými dokumenty se shrnutím důležitých informací
 - **zdarma nabídnuta institucím**, samosprávám zapojeným do projektu
 - bude **k dispozici** volně ke stažení i všem **ostatním zájemcům**
 - **kategorizace** opatření
- Specializovaná online **mapa**
 - mapující **realizaci zkoumaných opatření**

- **Databáze nástrojů zvyšování atraktivity VHD**

AKTIVITY 2024

- Zpracováno 10 opatření (pro každé vytvořena tzv. karta) :
 - Platforma SaaS: Integrace spolujízdy typu aplikace KAROS
 - Integrace městské/regionální/dálkové dopravy
 - Integrace veřejné dopravy a mikromobility
 - VHD zdarma
 - Integrace veřejné a cyklistické dopravy
 - Dobrá praxe v Park and Ride
 - Zvýhodněné celostátní jízdné
 - Nová infrastruktura pro VHD
 - Preference VHD
 - Kritéria kvality VHD

- **Databáze nástrojů zvyšování atraktivity VHD**

AKTIVITY 2025

- Zpracování dalších opatření (pro každé vytvořena tzv. karta) :
 - Kvalita prostředí v dopravním prostředku vč. gamifikace cestování
 - Inovativní platební systémy
 - Mobilní aplikace - MaaS
 - Ceny jízdného – zvýhodněné jízdné, inteligentní preference jízdného atd.
 - Informační a propagační kampaně (budování "dobrého jména" a pozitivního vztahu k VHD)
 - Multimodal hubs (včetně i AR pro navigaci, AI chatboty, virtuální dopravní asistenti)
 - Zastávky VHD (čistota, bezpečnost, vybavení, umístění ; osvětlení, informace; značení; virtuální dopravní asistenti a AR pro navigaci; fotovoltaika, mikroklimatická regulace)
 - Vozidla VHD
 - Optimalizace nabídky veřejné dopravy
 - Poptávková doprava / doprava na zavolání
 - Práce s daty (na úrovni DP – město – kraj – národní úroveň)

- Databáze nástrojů zvyšování atraktivity VHD

AKTIVITY 2025

- Vytvoření **interaktivní mapy**
 - Možnost zobrazení realizovaných opatření v prostorovém kontextu
 - K dispozici zdarma online

-
- DOPRAVA
A MOBILITA**
výzkumný tým

Kritéria kvality

Klíčová slova: veřejná doprava, kvalita, standardy kvality, poptávka, potřeby cestujících

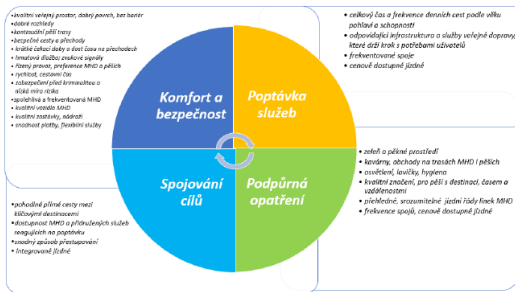
Popis opatření:

Zvýšení využívání veřejné dopravy a zlepšení její kvality jsou klíčovými cíli mnoha světových, evropských a národních dopravních politik. Zřizovatelé, provozovatelé a koordinátoři veřejné dopravy mají zájem na zvyšování její efektivity a ekonomické návratnosti. Veřejná doprava by měla být považována za základní dopravní systém, který slouží různým skupinám uživatelů. Ve velkých městech, kde je rozsáhlá síť městské hromadné dopravy (MHD) a vysoký počet uživatelů, může veřejná doprava efektivně konkurovat individuální automobilové dopravě.

Analýza evropského politického rámce ukazuje, že v posledním desetiletí se využívání veřejné dopravy ve městech EU mírně zvyšilo. Pandemie COVID-19 však výrazně zasáhla její provoz a počet cestujících. Některá města proto realizují kampaně na obnovu důvěry ve veřejnou dopravu a snaží se na zlepšení situace. Mezinárodní asociace veřejné dopravy UITP se podrobně zabývá faktory

Evropská unie
k tomu, aby ve

Mezinárodní asociace veřejné dopravy UITP se podrobně zabývá faktory důležitými pro určení úrovně kvality systému veřejné dopravy a podmínek pro pěší v městských oblastech a seskupila je do čtyř oblastí. **Níže uvádíme přehled hlavních a dílčích indikátorů, navržených UITP ve spolupráci s nadací Walk21, které je dobré sledovat pro dobrou integraci veřejné a pěší dopravy a pro monitorování kvality veřejné dopravy.**

číslo karaty, název a klíčová slova

popis opatření	detailní definici a popis opatření, jak funguje a kde a za jakých podmínek může být implementováno
Investor/provozovatel	kdo opatření financuje, realizuje nebo provozuje (město, kraj, dopravní podnik, soukromý subjekt aj.)
Inovační aspekty - kontext SMART City a ekologických úprav	jak opatření přispívá k inovacím a implementaci principů SMART City. Jaké jsou jeho případné ekologické přínosy (např. snížení emisí, zlepšení kvality ovzduší apod.)
Ekonomické aspekty	ekonomická stránka opatření, zhodnocení nákladů nezbytných na provoz a realizaci, případné úspory či návratnost investice do opatření
Geografická specifika	pro jaká území je opatření vhodné (např. velikost města)
Hlavní dopady opatření	klíčové přínosy opatření (např. zlepšení dopravní dostupnosti, zvýšení bezpečnosti apod.)
Vztah k dalším dopravním opatřením	jak opatření navazuje na jiné existující nebo plánované dopravní opatření, jak je s nimi provázáno
Zkušenosti a doporučení z praxe měst	zkušenosti z měst, kde bylo opatření implementováno - co se osvědčilo, jaké problémy vznikly a jaká jsou doporučení pro další realizace
Situace v ČR	aktuální situace v ČR ve vztahu ke konkrétnímu opatření - jak je rozšířené, jaké jsou podmínky jeho implementace a zkušenosti s jeho zaváděním
Příklady dobré praxe	konkrétní příklady úspěšné realizace opatření (v ČR i zahraničí)

**DOPRAVA
A MOBILITA**
výzkumný tým

Diskuse

- Diskuse: Databáze nástrojů zvyšování atraktivity VHD

- **JAKÁ OPATŘENÍ KE ZVÝŠENÍ ATRAKTIVITY VHD JSTE V POSLEDNÍ DOBĚ ZAVÁDĚLI?**

- Jaké máte s opatřeními **zkušenosti** (pozitivní x negativní)?
- S kým **spolupracujete při zavádění** opatření? Jak podpora probíhá?

- Diskuse: Databáze nástrojů zvyšování atraktivity VHD

- JAKÝ DOPAD MĚLA VÁMI ZAVEDENÁ OPATŘENÍ?
 - SPLNILA ZAMÝŠLENÝ ÚČEL?
 - Jsou opatření, která se **neosvědčila**? Jaké byly důvody?
 - Byla realizována **evaluace** implementovaných opatření?
 - Provádíte **průzkumy** mezi cestujícími / veřejností? V jaké podobě?
 - Jak byla **vnímaná opatření** ze strany cestujících / veřejnosti?
 - Vidíte rozdíl mezi **dopady opatření více prezentovanými** veřejnosti?

- Diskuse: Databáze nástrojů zvyšování atraktivity VHD

- KTERÁ OPATŘENÍ VNÍMÁTE JAKO NEJVÍCE NÁROČNÁ NA REALIZACI?

- Je **náročnost zavádění bariérou** u některých opatření?
- Jaké byly **nečekané bariéry** realizovaných opatření?

(technické, ekonomické, organizační, politické)

Jaká byla **akceptace** ze strany dopravců?

- Jak moc se o dané opatření **zasadily další instituce/organizace**?
- Zavádíte si opatření **sami nebo si najímáte externí dodavatele**?
- Jak se daří **změny komunikovat** s ostatními subjekty / s veřejností?

- Diskuse: Databáze nástrojů zvyšování atraktivity VHD

- **ZDÁ SE VÁM VHODNÁ STRUKTURA KARET OPATŘENÍ?**
 - Co samotná **volba opatření?**

**DOPRAVA
A MOBILITA**
výzkumný tým

DĚKUJI ZA POZORNOST!

Petr Kolařík

Výzkumný tým Doprava a mobilita IEEP

me@petrkolarik.com

www.mobilita-ieep.cz

FB: facebook.com/dopravamobilita

Projekt CL01000190 „Možnosti zvyšování atraktivity užívání veřejné hromadné dopravy“ je řešen s finanční podporou TAČR